

เทศน์เช้า วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อายุคนนะ เราเกิดมาอายุชัยหนึ่งเรามีโอกาสแก่อายุชัยหนึ่งแค่นั้นนะ คูสิ เกิดร่วมสมัย เห็นไหม เกิดร่วมสมัยกับในหลวงสังคัมร่เย็นมาก ถ้าใครมีปัญญาใช้ความคิดนะ คูสังคัมรอบประเทศเราสิ แล้วคูสังคัมไทยสิ สังคัมไทยจะมีวิกฤติขนาดไหนมันก็ผ่านวิกฤตินั้นไป ไม่ถึงกับว่ามีปัญหาในสังคัมนั้นนะ นี้เกิดกับคนมีบุญ คนมีบุญเกิดนะบารมีของท่านแผ่คลุมมา

อย่างพวกโยมนะ มีคนๆ เดียวมีบุญมาก แต่พอไปในบ้าน เห็นไหม บุญมันต้องเจือจางกันใจ ปูย่าตายายมันไปหมดใจ ฉะนั้นอยู่คนเดียวนี้ทำอะไรคนเดียวก็ทำได้ เวลาคิดคนเดียวทำอะไรได้หมดเลย แต่พอไปทำในสังคัมไปได้ไหม ติดขัดไปหมดเลย นี้สภาพกรรม เราเกิดร่วมกันมา การเกิดร่วมมันมีผลกระทบนะ เราเกิดสังคัมไหน ถ้าสังคัมที่ดีเราจะมีประโยชน์มากเลย ถ้าเวลาสังคัมวิกฤติขึ้นมาละ

นี่อายุชัยเรามีโอกาสตรงนี้ ถ้ามีโอกาสตรงนี้เรื่องของสังคัมก็เรื่องของสังคัม มันเป็นเรื่องวิภูฏะ เวลาพระอรหันต์มีปัญหา พระอรหันต์ก็มี ไม่ใช่ใจพระอรหันต์มีปัญหา นะ คือสังคัมมีปัญหา ใจสังคัมมีปัญหา คูสิ มันมีปัญหา พระอรหันต์บอกว่าสิ่งนี้เป็นผลของวิภูฏะ คือเราเกิดมาร่วม เหมือนกับเราขึ้นไปบนรถเมล์นี้บนรถเมล์มีใครบ้าง ในขบวนรถไฟหนึ่งมันมีใครบ้างที่ขึ้นไปบนขบวนรถไฟนั้น พอร่วมขบวนรถไฟนั้นไป มันก็เหมือนขบวนรถไฟนี้มันต้องผ่านอุปสรรคไปด้วยกัน

นี่ก็เหมือนกัน การเกิดมาในวิภูฏะ เกิดมาในชีวิตหนึ่ง เราเกิดมาร่วมในวิภูฏะกัน มันเกิดมาพบกันนะ เป็นลูก เป็นพ่อ เป็นแม่ ผลัดกัน ไปผลัดกันมานะ ผลัดกัน ไปผลัดกัน มาวิทยาศาสตร์พิสูจน์ได้อย่างไร วิทยาศาสตร์พิสูจน์ได้ วิทยาศาสตร์ทางจิตใจ วิทยาศาสตร์พิสูจน์ได้ด้วยสสาร สสารนี้ตรวจด้วยดีเอ็นเอ ดีเอ็นเอจะตรวจได้ เป็นเครือข่ายติดกันมา เป็นสัตว์สี่เท้าเดียวกันมา เป็นต่างๆ กันมา วิทยาศาสตร์พิสูจน์ได้แค่นี้

แต่เวลาจิตมันพิสูจน์มันนะ บุพเพนิวาสานุสติญาณ มันย้อนอดีตชาติไปไม่มีที่
สิ้นสุดนะ จิตดวงเดียวที่นั้งอยู่นี้มันเกิดตายเกิดตายมันซ้ำซ้อนขนาดไหน แล้วใน
ปัจจุบันนี้ ถ้ากรรม ธรรมะที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมมานี้ เพราะ
อะไร เพราะกว่าที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาจะ ๔ อสงไขย ๘
อสงไขย ๑๖ อสงไขย แล้วสร้างบุญกุศลขนาดไหน

พระโพธิสัตว์สละชีวิตมาขนาดไหน กระโดดเข้ากองไฟ เป็นกระต่ายนะ
นายพรานเขาหลงป่ามา เขาจุดกองไฟ นี่เขาฝังไฟอยู่กระโดดเข้ากองไฟสละชีวิตเลย
เพราะการสละชีวิตอย่างนั้นมันถึงเพิ่มบารมีขึ้นมา พอเพิ่มบารมีขึ้นมาสังเกตได้ไหม
สังคมเราบางคนจะมีจุดยืนมาก บางคนจะไม่ตามกระแส บางคนนี่มีข่าวลือไปกับเขา
หมดเลย นี่แล้วมันเป็นอย่างไรเพราะอะไรรู้ไหม เพราะว่ามันสืบเนื่องไง เราเกิดตายเกิด
ตายนี้

ดูสิ ทำไมมองค์หลวงปู่มันเป็นพระโพธิสัตว์ ทำไมลาพระโพธิสัตว์ล่ะ ถ้าไม่ลา
พระโพธิสัตว์ต้องไปข้างหน้า เห็นไหม ต้องตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
แต่ลาพระโพธิสัตว์ นี่เวลาตั้งปรารณากันนี่เป็นล้านๆๆ เลย แล้วผลประสบได้สักกั
องค์ เห็นไหม สิ่งที่ได้สักกัองค์แล้วกาลเวลา นี่การสะสมของกรรม การสะสมของกรรม
มันสะสมวุฒิภาวะ วุฒิภาวะเกิดขึ้นมามันจะมีเขาว์ปัญญามาก เห็นไหม

นี่เวลาพระอรหันต์แต่ละประเภท เห็นไหม ปฏิสัมภิตา สุขขวิปัสสโก นี่มันอยู่ที่
กาลเบื้องหลังไง ใช้อย่างนี้มันเหมือนโรคภัยไข้เจ็บนี้ มันมีที่มาของไข้ ถ้าเหตุการณ์เขา
ดำรงชีวิตมาอย่างไร ไข้มันจะออกมาเป็นสภาวะแบบนั้น จิตก็เหมือนกัน การเกิดและ
การตาย การสร้าง การสร้างการกระทำมันเป็นจรดนิสัย มันสะสมมาที่นี้แล้วมันจะแปร
สภาพนี้ไป ถ้าแปรสภาพนี้ไปมันมา แล้วพอถึงเวลามันไม่เหมือนทางโลกนะ

ทางโลกทางการศึกษา เห็นไหม เวลาเราสอบคัดเลือกเราต้องยกขึ้นๆ แต่ในการ
ปฏิบัติไม่มีหรอก มันเป็นไปไม่ได้หรอก เพราะในขณะที่ยกขึ้นขึ้นมาจะแน่นก็ไม่เท่ากัน
ความเห็นก็ไม่เท่ากัน แต่เวลาพระอรหันต์หรือพระอริยบุคคลความเห็นมันไม่เท่ากัน
บารมีไม่เท่ากัน เป็นไปได้ แต่เวลาถึงที่สุดแล้วมันต้องเข้าอริยสังข์เหมือนกัน ต้องกลั่นมา
จากอริยสังข์ จิตนี้มันกลั่นออกมาจากอริยสังข์

คูตี ห้องทดลอง เห็นไหม เราเข้าห้องทดลองกัน เราวิจัยกันนะ เราออกจากห้องทดลองมามันมีค่าออกมา แต่ขณะที่จิตนี้มันกลั่นออกมาจากอริยสังข์ อริยสังข์มันมาจากไหน ห้องทดลองมันมี เราสร้างห้องทดลองขึ้นมาแล้วอริยสังข์มันอยู่ที่ไหน แล้วอริยสังข์มันอยู่ที่ไหน ฐานมันอยู่ที่ไหน ภาวสวะอยู่ที่ไหน ภพมันอยู่ที่ไหน จิตมันอยู่ที่ไหน กิเลสมันอยู่ที่ไหน ทำความมันสะอาดมันทำได้ตรงไหน แล้วความสะอาดของคนแต่ละคน ห้องทดลองของแต่ละคนก็ไม่เหมือนกัน เพราะสมาธิ ค่าของสมาธิไม่เท่ากัน ปัญญาก็ไม่เท่ากัน ความเห็นต่างๆ ก็ไม่เท่ากัน

ถ้าพูดถึงว่ามันจะเป็นสูตรสำเร็จมันเป็นไปได้หรือไม่ได้หรอก มันไม่มี ไม่มีหรอก แม้แต่พิจารณาไปด้วยกัน ครูบาอาจารย์พิจารณาไปด้วยกัน นี่เจโตวิมุตติ พิจารณาไปด้วยกัน ยังมีค่าแก่-อ่อนต่างกันเลย คำว่าค่าแก่-อ่อนต่างกันเหมือนรสชาติอาหาร ไร รสชาติอาหารอย่างนี้พอดีของเรา กลมกล่อมของเรา แต่คนอื่นบอกว่าเข้มไปหน่อย เค็มไปหน่อย อย่างนี้มันรสชาติอาหาร ถ้ารสชาติอาหารมันไม่ถูกปากบิ๊บนี่กิเลสมันไม่พอใจแล้ว แล้วมันจะสมคูลได้อย่างไร? มรรคสามัคคีได้อย่างไร?

มรรคสามัคคีมันสมคูลของมันนะ สติ สมาธิ ปัญญา มันสมคูลของมัน แล้วมันรวมตัวของมัน พอรรวมตัวของมันสมุจเฉทปหาน มันทำลายกิเลสเป็นชั้นๆ เข้ามา สิ่งนี้มันเกิดมาจากไหน แล้วมันจะเป็นไปได้ยังไง เวลารวมตัวสมุจเฉทปหานมันเป็นอย่างนั้นหมด เพราะรวมตัวแล้วเหมือนกันหมดเลย

แต่ก่อนที่จะรวมตัว แต่ละจิต แต่ละนิสัย ความเป็นไป เห็นไหม อานาจาสนา แล้วผู้ที่ปฏิบัติ ครูบาอาจารย์เห็นลูกศิษย์จะทำอะไรขึ้นมา เราจะไม่สงสารนะ เราสงสารขึ้นมาแล้วเราไปทำการบ้านให้ เราไปให้คะแนนเขาได้ไหม ให้คะแนนเขา เขามีปัญญาไหม ทางโลกเขาทำกันได้ มันทุจริตได้ไง แต่ทางมรรคญาณเป็นไปได้ เป็นไปไม่ได้ทั้งนั้นเลย มันต้องเป็นสังขธรรม ไม่อย่างนั้นมันจะสันติภูมิจอกได้อย่างไร

สันติภูมิจอกหมายถึงรู้ด้วยตนเอง ถ้าเราไม่ได้ทำ เราไม่รู้จริงขึ้นมา เราจะรู้ได้อย่างไร เหมือนเราไม่มีการศึกษา เราจะรู้ได้อย่างไร เราไม่ทดสอบจะรู้ได้อย่างไร คนอื่นทำให้เราจะทำได้ไหม แต่โลกเขาช่วยเหลือเจือจานกันได้ แต่กิเลสไม่ได้ ไม่ได้ มันต้องทำความสะอาดของมันเอง ตัวเราสกปรก เขาไปอาบน้ำให้คนอื่น เขาไปอาบน้ำของเขา

แล้วเราไม่ได้อาบ มันจะสะอาดได้ไหม เราอาบแทนนะ แล้วตัวเราก็มูตร कुछเต็มตัว แล้วเราไม่ได้ทำความสะอาด มันจะสะอาดได้อย่างไร นี่สันทิฏฐิโกเป็นอย่างนี้

พระพุทธเจ้าถึงทำให้ไม่ได้ไง ทุกคนทำให้ไม่ได้ มันต้องเกิดมาจากใจ ชรามะมันต้องเกิดมาจากใจ เราเกิดมาเป็นญาติธรรมกัน ญาติธรรมกันหมายถึงว่า เรามีปากมีท้องเหมือนกัน เรามีความนึกคิดเหมือนกัน เราทุกข์เหมือนกัน เราเป็นญาติกันโดยธรรม นี่เกิดมาเป็นญาติกันโดยธรรม แต่ถ้าในโลกเราเป็นญาติกันโดยสายเลือด เราเป็นญาติกันโดยชาติตระกูล แต่ถ้าชรามะมันมีค่าเท่ากันหมดเลย มีสิทธิเท่ากัน มีเสมอกัน

นี่โอกาสของการมีชีวิตใจ หนึ่งชีวิตของเรานั้นจะหมดไปนะ ถ้าหนึ่งชีวิตหมดไป การเกิดมาแล้วนี่ เกิดมาทางโลกเราก็ต้องอยู่ ทุกคนต้องมีหน้าที่การงานมันเรื่องชรามดา แต่หน้าที่การงานถ้าเราทำของเราโดยหน้าที่การงานมันพออยู่พอไปนะ แต่นี่มันไปแบกรับภาระการกดถ่วงของใจใจ มันไม่ได้ตั้งใจสักอย่างหนึ่งเลย

สิ่งที่ไม่ได้ตั้งใจนี้ทุกข์ คนจนก็ทุกข์ประสาคนจน คนรวยก็ทุกข์ประสาคนรวย คนมั่งมีศรีสุขก็ทุกข์ประสาคนมั่งมีศรีสุข เพราะใจไม่เคยเต็ม ไม่เคยมีคนรวย มันต้องการตลอดไป มันไม่มีที่สิ้นสุดหรอก ไม่มี แต่ถ้าเราอยู่โคนต้นไม้ เราอยู่พอใจของเรา นะ นี่มันรวยที่นี้ รวยที่เราพอ เราพอปัจจัยเครื่องอาศัยเท่านั้นละ คุณี เศรษฐีมหาเศรษฐี เขาใช้สอยมากกว่าเราหรือ มันก็เท่ากันนะ เท่ากันทั้งนั้น แต่เพราะเราโดนกิเลสตัดหาความทะยานอยาก

โลกนี้พร่องอยู่เป็นนิจ โลกนี้พร่องอยู่เป็นนิจเพราะใจมันพร่อง พอใจมันพร่อง มันก็เป็นทุกข์ของเรา เห็นไหม นี่ชรามะเต็มตรงนี้ใจ ที่เรามาศึกษาธรรมศึกษาตรงนี้ใจ โลกนี้พร่องอยู่เป็นนิจ ไม่มีอะไรเต็มหรอก แต่ถ้าใจมันอึดเต็มนะมันพอ พอแล้วมันอึดเต็มตรงนี้ แล้วชีวิตเรานะ นี่คิดดูสิ่งที่มันพร่องอยู่เสียงมันดัง เวลาจิตไปเกิดมันก็ไปสภาวะของมัน เห็นไหม

แต่ถ้าจิตเรามันอึดเต็มของมัน ถ้ามันเกิดอีกมันก็ไปเกิดสิ่งที่ดี ถ้ามันถึงที่สุดแล้วมันไม่เกิดอีก เกิดเป็นอย่างไร เรื่องนี้มันเป็นเรื่องที่น่าพิศุจน์มากนะ อะไรเกิด แล้วอะไรไม่เกิด แล้วอะไรไม่เกิด แล้วอะไรเป็นคนรู้ มันรู้หมด ถ้าไม่รู้หมดเราสงสัยเป็นพระอรหันต์ได้ไง ถ้าไม่รู้ก็คือมันมันเกิดแล้ว เกิดเพราะไอ้วิชาก็คือไม่รู้มันมันเกิด ไอ้รู้สิ

มันไม่เกิด 'ไอ้ไม่รู้'นั่นมันเกิด แล้วเรารู้ไหม รู้ จินตนาการไป นี่ฟังเทศน์รู้ไปหมด เก่งไปหมดเลย พอเสียงเทศน์จบนึกไม่ออก นี่มันมีที่เกาะ

ครูบาอาจารย์ท่านเป็นหลักชัยของเรา เป็นอย่างไร ครูบาอาจารย์เป็นหลักชัยของเรา เป็นที่พึ่งของเรา เวลากระแส เห็นใหม่ ในสังคม เห็นใหม่ ในร้อยคนมีคนกล้าหนึ่งคน ในพันคนแสนคนจะมีคนจริงสักหนึ่งคน แล้วมีคนรู้จริงสักกี่คนในสังคมนี ในสังคมถ้ารู้จริงสักคนหนึ่ง เห็นใหม่ ร่มโพธิ์ร่มไทร ศากยบุตรพุทธชินนโรต นี้เราเป็นบริษัท ๔ เราลูกศิษย์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แต่ถ้าเราปฏิบัติของเราขึ้นมาจะ ธรรมมันเข้ามาในหัวใจของเราแล้วใจเราเป็นธรรมเสียเอง ในทางธรรม เห็นใหม่ อย่าให้เชื่อบุคคล ให้เชื่อธรรมะ ให้เชื่อธรรมะ แล้วทีฏฐิมานะมันก็สูงท่วมฟ้าจะไม่ฟังใครเลย จะฟังธรรมะ รื้อค้นในตำรับตำรา ตำรับตำรามันเป็นวิธีการ ผลไม่มีหรอก ผลมันอยู่ในใจของครูบาอาจารย์ของเรา ธรรมนี้พระไตรปิฎกเคลื่อนที่ เคลื่อนที่คือจิตมันเคลื่อนที่ เคลื่อนที่มันรู้จริงขึ้นมา เคลื่อนที่ความอันนี้ต่างหากผลมันเป็นอันนี้

วิธีการทั้งนั้น ทุกอย่างเป็นวิธีการทั้งหมด ผลของมันคือความเป็นจริงในหัวใจ แล้วผลที่เป็นจริงเห็นปัญหามันรู้เลยละ เหมือนหอมเลย ถ้ามีมิ่งดำรงชีวิตอย่างนี้ มิ่งจะมีโรครภัยไข้เจ็บอย่างนี้ ดำรงชีวิตที่ถูกต้องมา ผลจะไม่มีโรครภัยไข้เจ็บ เหมือนกันเลย การปฏิบัติก็เหมือนกัน ทำสมาธิหรือไม่ทำสมาธิ มีปัญญาหรือไม่ปัญญา ได้แต่จินตนาการเอากันเอง แล้วธรรมะก็ธรรมะจัดตั้งใจ ธรรมะออกแบบ กิเลสมันออกแบบให้ มันเป็นเรื่องที่มันสร้างขึ้นมา แล้วก็ว่าเป็นธรรมๆ กัน แล้วกระแสมันมาก คนมากใช้ๆ กันหมดเลย ถึงที่สุดตายเปล่า ถ้าตายเปล่ามันจะคอตกนะ พอถึงที่สุดคอตกเพราะอะไร เพราะกลัวตาย เก่งนักเวลามีชีวิตอยู่นี้เก่งนัก แต่เวลาจะเข้าถึงที่ตายมันจะกลัวของมัน นั่นเป็นธรรมะหรือ

ธรรมะมันไม่มีอะไรตายไป การเกิดและการตายไม่มี ถ้ามีการเกิดต้องมีการตายทั้งหมด แล้วถ้ามันไม่เกิดจะเอาอะไรมาตาย ในเมื่อมันทำลายภพ ทำลายที่ตั้ง ทำลายข้อมูล ทำลายความรู้หมด ความรับรู้ไม่มีจะเกิดจากอะไร อารมณ์มันจะเกิดจากอะไร

มันไม่มีอะไรเกิดแล้วอะไรมันจะตาย มันไม่เห็นมันก็ตกใจ แต่ถ้ามันเห็นมันเข้าใจแล้ว มันจะไม่ตกใจเลย จะสิ้นกระบวนการของมรรคญาณนะ

นี่เรามีโอกาสแล้วชีวิตนี้ หน้าที่การงานก็ต้องทำไป ทำหน้าที่การงานเพราะเลี้ยง พากะ เลี้ยงเรือ เลี้ยงพานะ เลี้ยงเรือเลี้ยงรถพาเราเข้าฝั่ง การเลี้ยงพาใจเข้าฝั่ง ถ้าใจเข้าฝั่ง ได้ เราขึ้นจากเรือได้นะ นี่จิตนี้สุดยอดเลย สมบัติของโลกนี้เป็นสมบัติประจำโลก ใน ความรู้สึกนี่อริยทรัพย์ทรัพย์จากภายในนี่มันรู้ของมันตลอด ปิดกันไม่ได้นะ นี่เทวดา อินทร์ พรหม เขาก็รู้ แล้วเทวดา อินทร์ พรหม เป็นความรู้สึกทั้งหมด แล้วครูบาอาจารย์ นะ ฆมฺมสากัจฉา เอตมฺมมกฺกมุตฺตมํ การแสดงออกมันมองออก การแสดงออก เห็นไหม คุณติ เวลาคนชานาญการคนไข้เดินมาเขารู้ว่าคนไข้เป็นอะไรแล้ว

นี่การแสดงออกของธรรมมันรู้หมดละ พุดออกมามันเปิดหัวใจ มันเอาหัวใจมาตีแผ่ให้ชาวบ้านเขาคุณะ ถ้าความถูกต้องมันมีนะ มันตีแผ่ขนาดไหนเขายังเป็น คุณประโยชน์ เห็นไหม ฝนตกฟ้าร้องขึ้นมา นี่พืชไร่ได้ความชุ่มชื้นมันจะเจริญงอกงาม มี แต่ฝนพิษฝนกรดขึ้นมาพืชไร่มันจะเสียหายหมดคนะ นี่ธรรมะมันต้องเป็นอย่างนั้น มัน สะอาดบริสุทธิ์ สิ่งที่เป็นประโยชน์กับเรามันมีอยู่แล้ว เพียงแต่เราใช้ดุลยพินิจ อย่าเชื่อ กาลามสูตรอย่าเชื่อใครทั้งสิ้น เชื่อเราทำแล้วได้ประโยชน์หรือไม่ได้ประโยชน์ แล้วจะเป็นจริงหรือไม่เป็นจริง ชีวิตเราจะไม่สูญเปล่า เอวัง